

## **Svar på oversendelsesforslag fra kommunestyret 14.12.20 – Fremsatt av Krog (MDG)**

Følgende oversendelsesforslag fremsatt av Krog (MDG) ble av formannskapet oversendt rådmannen uten realitetsbehandling i deres møte 25.11.2021:

Det har blitt politisk besluttet blant Haugalandskommunene at regionalplanen skal fokusere på et by- og tettstedskonsept. I Karmøy er det per i dag et tungt fokus på "by", og mindre på "tettsted". Mens det er bevilget en byutviklingspakke på 40 millioner er nærmiljøtilskuddet til sammenlikning kun 250.000. Og mens det foreslås nye mulighetsstudier for de tre byene til tross for at det allerede er utarbeidet stedsanalyser, er tilsvarende ikke gjort for de ulike tettstedene. For å få en bedre balanse i dette forholdet ber kommunestyret administrasjonen om følgende:

1) Sett i gang prosess for å lage stedsanalyser / mulighetsstudier for tettstedsentrene og «satellitt-tettstedene» i kommunen, på lik linje med de tre byene. Dette er i følge regionalplan for Haugalandet og kommuneplan for Karmøy følgende tettsteder: Avaldsnes, Vormedal, Kolnes, Sandve, Syre, Kvalavåg, Sund, Skår, Bygnes og Håvik. (Norheim må også tas med her, dersom ikke innlemming i byutviklingsprosjektet jf. sak 175/20).

**Rådmannen beklager at dette oversendelsesforslaget har blitt liggende og skulle vært behandlet tidligere. Slik det vurderes nå er dette er en såpass omfattende bestilling at rådmannen anbefaler at dette ses på i budsjettsammenheng.**

2) Utarbeid og legg fram for kommunestyret en gjennomgang av hvordan kommunen opp gjennom årene har jobbet med lokalsamfunnsutvikling, blant annet i tilknytning til ulike nærmiljøgrupper. Administrasjonen bes også beskrive hvilken kontaktflate de har med ulike aktører i de mange tettstedene per i dag. En slik utredning vil være et viktig bidrag til arbeidet med ny kommuneplan, på lik linje med de foreslåtte mulighetsstudiene til de tre byene, og berører spesielt bærekraftsmål 3, 11 og 17 om god helse, bærekraftige byer og samfunn og samarbeid.

**Karmøy kommune har opp gjennom årene hatt et godt og konstruktivt samarbeid med de ulike nærmiljøgruppene i kommunen. I mange sammenhenger er gruppene omtalt som lokalmiljøgrupper. Etableringen av gruppene skjedde så langt tilbake som tidlig på 1990- tallet. Den politiske organiseringen av kommuneplanarbeidet var på denne tiden et eget kommuneplanutvalg. Med politisk forankring i dette utvalget, var det kommunen, ved daværende kommuneplanlegger, som tok initiativet til å etablere gruppene.**

**Den konkrete oppstarten var på fastlandssida der man i enkelte ungdomsmiljøer hadde sett en utvikling med rusbruk og annen lite ønskelig uheldig adferd. Samtidig med dette var det flere som tok til orde for at denne delen av Karmøy mest funksjonelt kunne bli en del av Haugesund. Med dette som bakteppe, ble «Fastlandsutvalget» etablert som en paraplyorganisasjon over et stort antall eksisterende velforeninger og andre organisasjoner i lokalmiljøet.**

**Denne organisasjonsformen ga inspirasjon til en tilsvarende organisering i andre deler av kommunen. I utgangspunktet så en for seg at det ville være hensiktsmessig å etablere én gruppe i hver av kommunens fem soner, en geografisk organisering som på denne tida i noen grad ble brukt i kommunens organisering av kommunale tjenester, for eksempel innenfor helse- og omsorg. Dette**

så man ikke var så funksjonelt for lokalmiljøarbeidet, så det ble i stedet, med kommuneplanleggeren som prosessleder, etablert grupper med utgangspunkt i tettstedsstrukturen i kommunen.

En viktig suksessfaktor for arbeidet i gruppene, var at det fram til 2012 var avsatt midler i kommunens budsjett til viderefordeling til gruppene. På 90-tallet fordelte det daværende kommuneplanutvalget pengene etter konkret søknad fra gruppene. Tidlig på 2000-tallet ble administrasjonen av midlene overført til miljøvernrådsgiveren med politisk forankring i utvalg for natur og miljø den perioden Karmøy hadde et slikt utvalg.

Den samlede rammen for bevilgning til nærmiljøgruppene var flere år 250.000 kroner. Pengene ble viderefordelt til konkrete utemiljøtiltak i gruppenes nedslagsfelt. For eksempel gav «Åkrehamn utviklingsforum» midler til planter og tilrettelegging av deler området som i dag er «Åkraparken».

I budsjettbehandlingen i desember 2011 ble formannskapet pålagt et innsparingskrav på 500.000 kroner. I februar 2012 ble det detaljerte budsjettet vedtatt og tilskuddet på 250.000 til lokalmiljøgruppene ble strøket. I rådmannens begrunnelse for å anbefale at tilskuddet ble strøket heter det:

Ordningen har vært forvaltet av miljøvernrådsgiver/utvalg for natur og miljø, som begge er fjernet i 2012. Tilskuddet er heller ikke en del av kommunens primærvirksomhet, og foreslås derfor fjernet."

Da midlene forsvant, så man en reduksjon i aktiviteten i nærmiljøgruppene. Gruppene eksisterte i stor grad fremdeles, og også etter 2012 arrangerte kommunen møter i tilknytning til kommuneplanhøringer i samarbeid med gruppene. I forbindelse med utarbeiding og behandling av kommuneplanen som ble godkjent i 2015, var det for eksempel arrangert 10 møter i samarbeid med ulike lokale grupper. I budsjettet for 2016 ble tilskudd til nærmiljøgrupper på nytt lagt inn, og det praktiseres som en tilskuddsordning hvor lokale lag og foreninger kan søke om midler til tiltak i nærområdene. Ordningen er på 250 000 kroner (men det ble gitt en ekstrabevilgning på 200 000 kroner som en engangsbevilgning i 2022).

Rundt 2006 startet kommunen byutviklingsarbeid. Den første tida var arbeidet i stor grad rettet mot næringsutvikling, men ble seinere rettet mot stedsanalyser og konkrete, fysiske byutviklingsprosjekter. Dette arbeidet ble gjennomført med støtte fra Rogaland fylkeskommune og var naturlig nok rettet mot byene. Resultatet av arbeidet var også grunnlag for kommunedelplanene for byene som ble godkjent i 2019. I byene er lokalmiljøarbeidet litt forskjellig organisert, men det er sterkt integrert i næringslivforeningene i byene. I arbeidet med stedsanalyser, byutviklings- og planarbeid var disse organisasjonene naturlige samarbeidspartnere.

Oppsummeringen som er gitt over, er utarbeidet med grunnlag i samtaler med personer som har vært involvert i arbeidet på de ulike tidspunkt. Med den styrke og svakhet som en slik metode har.